

Policy interne misligheter og korrupsjon

1. Bakgrunn og formål

Interne misligheter og korrupsjon er ødeleggende for samfunnet som helhet og undergraver lovlig forretningsvirksomhet og konkurranse. Befatning med interne misligheter og korrupsjon kan utsette ansatte og virksomheten for skade på omdømme, straffereaksjoner, tap av kontrakter eller annet økonomisk tap.

Denne Policyen tar for seg de viktigste elementene i SpareBank 1 SMN sitt arbeid med å forebygge og bekjempe interne misligheter og korrupsjon.

Formålet med Policy interne misligheter og korrupsjon er å beskrive de overordnede krav og føringer som konsernets ledelse stiller til interne kontroll og kommunikasjonsrutiner for å forebygge, avdekke og håndtere risiko for interne misligheter og korrupsjon. Policyen skal gi forutsigbarhet og likebehandling i saker som kan dreie seg om interne misligheter og korrupsjon.

2. Førende prinsipper

Følgende prinsipper er lagt til grunn i SpareBank 1 SMN sitt arbeid med forebygging av interne misligheter og korrupsjon:

- Konsernet har nulltoleranse for alle former for interne misligheter og korrupsjon.
- Konsernet har nulltoleranse for alle former for egenekspedering.
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal ikke gjøre bruk av interne misligheter eller korrupsjon for å fremme konsernets eller egne interesser
- Konsernet skal arbeide aktivt med etikk, og tiltak som skal forhindre interne misligheter og korrupsjon
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal aktivt bidra til å forhindre interne misligheter og korrupsjon
- Konsernet skal ikke gi såkalte politiske bidrag i form av økonomisk støtte til politiske partier eller saker
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal utøve særlig aktsomhet og varsomhet ved interaksjon med myndighetene og offentlig ansatte, herunder i

forbindelse med bl.a. offentlige anskaffelsesprosesser og i forbindelse med søknader om godkjenninger, tillatelser og konsesjoner

- Det eksisterer et absolutt forbud mot forfalskning av regnskaper, offentlig tilgjengelige rapporter for øvrig, myndighetsrapportering og all annen dokumentasjon

3. Omfang

Policyen gjelder for alle ansatte, styremedlemmer og konsulenter som utfører oppgaver for SpareBank 1 SMN konsern. Policyen gjelder i sin helhet for datterselskaper og deleide selskaper/fellesforetak hvor SMN har effektiv kontroll gjennom majoritetseierskap, stemmeregler eller driftsansvar.

4. Hva er interne misligheter og korrupsjon?

Interne misligheter

Misligheter er definert som *«enhver forsettlig handling eller unnlatelse formet for å bedra andre, som resulterer i at offeret lider et tap og/eller at gjerningspersonen oppnår en gevinst»*. Misligheter utføres i form av interne og eksterne bedrageri (utroskap i tjenesten) og kan få negative konsekvenser for bankens omdømme og økonomi. Misligheter kan eksempelvis utføres gjennom underslag, tyveri, bedrageri, bestikkelser, brudd på taushetsplikt og etiske retningslinjer, brudd på instruks, dokumentforfalsk og korrupsjon.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet beskriver innsiderisiko som bruk av mennesker for å få urettmessig tilgang til informasjon og verdier på innsiden av en organisasjon. Begrepet innsider benyttes om en som bevisst eller ubevisst tilrettelegger for trusselaktører eller på annen måte skader virksomheten gjennom tilganger og kunnskap personen har fått i kraft av å være på innsiden.

Korrupsjon

Transparency International (TI) definerer Korrupsjon som misbruk av makt i betrodde stillinger for personlig gevinst". TI skiller mellom bestikkelser for å oppnå en fordelaktig behandling som mottakeren er forpliktet av loven til å utføre, og bestikkelser for å oppnå en behandling som mottakeren ikke har lov til å utføre.

Korrupsjon etter norsk straffelov defineres gjennom å kreve, motta eller akseptere et tilbud om utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag ELLER å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag. Det skilles mellom korrupsjon, grov korrupsjon og

påvirkningshandel. Både den som tilbyr en utilbørlig fordel (aktiv korrupsjon) og den som aksepterer et slikt tilbud om bestikkelser (passiv korrupsjon), kan straffeforfølges for korrupsjon i henhold til straffeloven.

5. Risiko for interne misligheter og korrupsjon

SpareBank 1 SMN konsern skal årlig gjennomføre risikovurderinger som tar for seg risiko for interne misligheter og korrupsjon, både på konsern- og selskapsnivå. Virksomhetsområder og roller med en høyere risiko for interne misligheter og korrupsjon skal identifiseres.

På områder hvor risikovurderingen tilsier det, skal det etableres hensiktsmessige, risikobaserte internkontrolltiltak for å forhindre, avdekke og eventuelt håndtere tilfeller av interne misligheter og korrupsjon.

Ved ansettelser og/eller innleie av personell, skal det gjennomføres bakgrunnssjekk, enten utført av SpareBank 1 SMN konsern eller av ekstern leverandør. Dersom ekstern leverandør gjennomfører bakgrunnssjekk, skal dette fremkomme av avtalegrunnlag.

På områder hvor risikovurderingen tilsier det, skal det foretas bakgrunnsundersøkelser (integrity due diligence) før prosjekter igangsettes eller kunde- eller leverandørforhold inngås. SpareBank 1 SMN skal velge forretningspartnere som gjenspeiler og representerer våre verdier. Konsernet ønsker ikke å ha forretningsmessige forbindelser eller annet samarbeid med kunder, leverandører og samarbeidspartnere som er involvert i interne misligheter eller korrupsjon. Før et forretningssamarbeid innledes skal behovet for en integrity due diligence vurderes. Formålet er å redusere risikoen for å bli innblandet i forutgående, pågående eller framtidige korrupsjonshandlinger gjennom forretningssamarbeidet.

6. Roller og ansvar

Følgende roller med påfølgende beskrivelse av ansvar er sentrale:

Konsernssjef har det overordnede ansvaret for interne misligheter og korrupsjon og for å delegere ansvaret innad i konsernet. Konsernsjef har videre ansvaret for å vurdere behovet for å gjennomføre en integrity due diligence av en forretningsforbindelse før det innledes forretningssamarbeid av betydning for konsernet.

Konserndirektør Økonomisk kriminalitet og forretningsstøtte er tildelt ansvaret for konsernets arbeid med å motvirke interne misligheter og korrupsjon. I dette inngår at det gjennomføres relevante internkontroller.

Leder Økonomisk kriminalitet har det operative ansvaret for utarbeidelse av rammeverk for interne misligheter og korrupsjon. Som antihvitvaskingsansvarlig har leder økonomisk kriminalitet også et ansvar for å melde korrupsjonsrisiko til offentlige myndigheter dersom dette har tilknytning til hvitvasking og/eller terrorfinansiering.

Leder Mennesker og organisasjon har ansvaret for:

- At det gjennomføres bakgrunnssjekk i forbindelse med ansettelser og innleie av arbeidskraft
- At det etableres adekvate varslingsrutiner
- Håndtere personalsaker hvor det er mistanke om interne misligheter og/eller korrupsjon
- Tilrettelegging for opplæring av ansatte

Leder IT og sikkerhet har ansvar for tilgangsstyring og at det minimum årlig gjennomføres en lederbekreftelse av ansattes tilganger.

Produkteiere har ansvar for å gjennomføre tiltak som kan bidra til å forhindre eller redusere risiko for interne misligheter som følge av system- og prosess svakheter.

Konserndirektør Juridisk har ansvar for å bistå HR-sjef ved håndtering av eventuelle saker med mistanke om interne misligheter og korrupsjon.

Konserndirektør personmarked, næringsliv og Sunnmøre og Fjordane, Regnskapshuset og megler har ansvaret for at banken ikke etablerer kundeforhold med eller yter kreditt til kunder som er involvert i korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggingspenger. Som en del av dette inngår ansvaret for at operative rutiner ivaretar korrupsjonsrisiko.

Konserndirektør Kommunikasjon og Merkevarer har ansvaret for at det ikke tildeles midler fra samfunnsutbyttet til organisasjoner som er involvert i korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggingspenger. Som en del av dette inngår ansvaret for at operative rutiner ivaretar korrupsjonsrisiko.

Konserndirektør Finans og Eierstyring har ansvaret for at det stilles krav til leverandører om å dokumentere deres arbeid med antikorrupsjon, og at vurderinger av korrupsjonsrisiko er en integrert del av konsernets innkjøpspraksis. Som en del av dette inngår ansvaret for at operative rutiner ivaretar korrupsjonsrisiko.

Alle ledere og medarbeidere i konsernet har et selvstendig ansvar for å sikre etterlevelse av konsernets policy interne misligheter og korrupsjon og de kontrolltiltak som er etablert for å forhindre interne misligheter og korrupsjon, inklusive gjennomføring av opplæring.

Alle ledere og medarbeidere i konsernet skal i forbindelse med avtaleinngåelser, utbetalinger, herunder kostnadsrefusjoner og andre relevante aktiviteter vurdere korrupsjonsrisiko. De har videre et særskilt ansvar for å gjøre agenter, leverandører og andre samarbeidspartnere av SpareBank 1 SMN konsern kjent med konsernets Policy for interne misligheter og korrupsjon.

Roller og funksjoner med ansvar overfor agenter, leverandører og andre samarbeidspartnere av SpareBank 1 SMN konsern har et særskilt ansvar for å gjøre disse kjent med konsernets Policy for interne misligheter og korrupsjon.

Etterlevelsesfunksjonen har ansvaret for utforming og gjennomføring av relevante etterlevelseskontroller, samt fremme forslag til forbedringstiltak ved behov. Observerte svakheter eller brudd på etterlevelse av denne policyen rapporteres gjennom kvartalsvis etterlevelsesrapport. til styret og konsernledelsen.

7. Opplæring og bevisstgjøring

Det skal gjennomføres nødvendig og regelmessig opplæring og veiledning slik at ansatte i konsernet er i stand til å kjenne igjen typiske indikatorer på interne misligheter og korrupsjon eller forsøk på slike, samt at de kjenner til varslingsrutiner for hvordan og når de skal varsle.

Styret, konsernsjef og ledelsen for øvrig har et særlig ansvar for å bevisstgjøre og gå foran som et godt eksempel på riktige holdninger, kultur og verdier. Tonen fra toppen skal synliggjøres gjennom referanser til policy interne misligheter og korrupsjon varslingskanalen.

8. Varsling

SpareBank 1 SMN konsern skal ha effektive og hensiktsmessige kanaler for å løfte frem utfordringer og bekymringer, herunder varslingskanaler med mulighet for anonym varsling. Alle ledere og medarbeidere forventes å varsle i henhold til fastsatte retningslinjer dersom de blir kjent med tilfeller av interne misligheter og korrupsjon.

Dersom man er usikker på hva som gjelder, oppfordres man til å ta kontakt med sin leder. Leder har et særlig ansvar gjennom å gå foran som et godt eksempel, legge til rette for åpenhet og sørge for bevissthet blant sine ansatte. For øvrig gjelder SMNs etablerte

varslingsrutine også for tilfeller der ansatte har bekymringer eller ønsker å melde fra om kritikkverdige forhold

9. Avvikshåndtering og oppfølging

Mistenkte brudd på bestemmelsene innenfor interne misligheter og antikorrupsjon, skal håndteres i tråd med gjeldende rutiner for oppfølging av kvalitetsavvik.

10. Godkjenning og revidering

Policyen skal gjennomgå minimum årlig og oppdateres ved behov. Policyen skal styrebehandles minimum hvert tredje år og ellers ved endring av betydning.

Konsernets policy legger rammer for håndteringen av risiko for interne misligheter og korrupsjon i hele konsernet, men forutsetter vedtak av det enkelte selskapsstyre. Ved implementering av strategien i datterselskaper skal rammeverket implementeres i størst mulig grad, men da ut fra det enkelte datterselskapets omfang og risikobilde. Alle formelle lov- og forskriftskrav til virksomhetene skal imidlertid oppfylles.

Gjelder for	SpareBank 1 SMN Konsern
Ansvarlig for oppdatering	Konserndirektør T&U
Ansvarlig for etterlevelse	Alle ansatte
Versjon	2.1
Dato sist oppdatert	06.01.2025
Styrebehandlet	13.12.2022